

Pravilnik o medicinsko-tehničkim pomagalima koja se obezbeđuju iz sredstava obaveznog zdravstvenog osiguranja

*"Službeni glasnik RS", br. 52/2012, 62/2012, 73/2012,
1/2013, 7/2013, 112/2014, 114/2014 i 18/2015*

I. OSNOVNE ODREDBE

Član 1.

Ovim pravilnikom uređuju se vrste medicinsko-tehničkih pomagala (u daljem tekstu: pomagala), indikacije za propisivanje pomagala koja osiguranim licima obezbeđuje Republički fond za zdravstveno osiguranje (u daljem tekstu: Republički fond) iz sredstava obaveznog zdravstvenog osiguranja, standardi materijala od kojih se izrađuju pomagala, rokovi trajanja pomagala, odnosno nabavka, održavanje i zanavljanje pomagala kao i način i postupak ostvarivanja prava osiguranih lica na pomagala.

Ovim pravilnikom uređuju se i obrasci na osnovu kojih osigurana lica ostvaruju prava na pomagala.

II. VRSTE POMAGALA

Član 2.

Pomagala utvrđena ovim pravilnikom, koja osiguranim licima obezbeđuje Republički fond (sa ili bez participacije), jesu:

1. protetička sredstva (proteze);
2. ortotička sredstva (ortoze);
3. posebne vrste pomagala i sanitарne sprave;
4. očna pomagala;
5. slušna pomagala;
6. pomagala za omogućavanje glasa i govora;
7. stomatološke nadoknade.

Pod pojmom pomagala obuhvaćen je i potrošni materijal koji je neophodan za korišćenje pojedinih pomagala.

Pomagala iz stava 1. ovog člana su medicinska sredstva u skladu sa zakonom.

Sastavni deo ovog pravilnika je Lista pomagala (tabela 1) koja sadrži vrste pomagala, indikacije za propisivanje, učesnike u postupku propisivanja, rokove trajanja pomagala kao i delove pomagala sa kraćim rokovima trajanja.

Sastavni deo ovog pravilnika je i Šifarnik pomagala (tabela 2) koji sadrži, prema vrstama pomagala, šifre pomagala ili dela pomagala, delove, količine, definisane standarde izrade pomagala, pomagala koja se servisiraju, delove koji se menjaju, odnosno popravljaju.

III. INDIKACIJE I STANDARD

Član 3.

Indikacije za propisivanje pomagala čine: medicinska dijagnoza utvrđena u skladu sa Međunarodnom klasifikacijom bolesti - Deseta revizija (u daljem tekstu: MKB 10), uzrast ili

antropometrijske mere (telesna težina; telesna visina) osiguranog lica; broj pomagala koja se propisuju za određene vrste pomagala; stambeno-komunalni i drugi uslovi koji su od značaja za korišćenje i pravilnu primenu pojedinih pomagala (stambeni prostor, struja, voda, higijenski nivo, nivo mentalne očuvanosti, navika pušenja i sl).

Standarde kvaliteta pomagala čine: način izrade pomagala - serijski proizvedena pomagala, individualna izrada pomagala po meri, vrste materijala od kojih se izrađuju pomagala u celini ili delovi pomagala; broj pomagala; servisiranje pomagala ili dela pomagala u periodu od isteka garantnog roka do isteka roka trajanja i drugi parametri, koji garantuju funkcionalnost pomagala.

Za pomagala iz člana 2. ovog pravilnika Republički fond određuje najviši iznos naknade.

IV. NAČIN I POSTUPAK OSTVARIVANJA PRAVA NA POMAGALA

1. Propisivanje pomagala

Član 4.

Osigurano lice ostvaruje pravo na pomagala koja su utvrđena Listom pomagala, na osnovu medicinske indikacije utvrđene za svako pojedino pomagalo u skladu sa ovim pravilnikom, i odgovarajuće medicinske dokumentacije kojom se dokazuju te indikacije.

Osigurano lice ima pravo na pomagala koje propisuje izabrani lekar, odnosno lekar odgovarajuće specijalnosti na osnovu pregleda, utvrđenog zdravstvenog stanja i medicinskih indikacija i dr., u skladu sa odredbama ovog pravilnika.

Kada je za propisivanje pomagala potrebno mišljenje lekara odgovarajuće specijalnosti, odnosno mišljenje tri lekara odgovarajućih specijalnosti, takvo mišljenje ne može biti starije od 12 meseci.

Član 5.

Osigurano lice ostvaruje pravo na pomagala iz člana 2. ovog pravilnika, na osnovu obrasca za propisivanje, održavanje i remont pomagala - "Obrazac OPP" koji je odštampan uz ovaj pravilnik i čini njegov sastavni deo (u daljem tekstu: obrazac OPP).

Obrazac iz stava 1. ovog člana važi 90 dana od dana izdavanja od strane lekara odgovarajuće specijalnosti, odnosno izabranog lekara.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, osigurano lice ostvaruje pravo na određena pomagala na osnovu lekarskog recepta "Obrazac LR-1" (u daljem tekstu: lekarski recept) koji je propisan pravilnikom kojim se uređuje način i postupak ostvarivanja prava iz obaveznog zdravstvenog osiguranja.

Obrazac lekarskog recepta za propisivanje pomagala iz stava 3. ovog člana, važi 30 dana od dana izdavanja od strane izabranog lekara.

Član 6.

Za određene vrste pomagala koje su propisane u Listi pomagala iz člana 2. stav 3. ovog pravilnika, lekarska komisija filijale Republičkog fonda prema sedištu zdravstvene ustanove u kojoj osigurano lice ima izabranog lekara daje ocenu o opravdanosti propisivanja pomagala.

Ocena lekarske komisije iz stava 1. ovog člana koja je pozitivna sadrži i obaveštenje za osigurano lice, da se u roku od 30 dana od dana preuzimanja pomagala, ponovo javi lekaru

specijalisti koji je propisao pomagalo radi provere funkcionalnosti isporučenog pomagala, u slučajevima utvrđenim ovim pravilnikom.

Za određene vrste pomagala propisane u Listi pomagala za osigurana lica kod kojih je zdravstveno stanje takvo da se ne može očekivati bilo kakva promena zdravstvenog stanja - trajna stanja (urođeni nedostatak ekstremiteta, urođeni deformiteti, stanje posle amputacije ekstremiteta, kvadriplegija, paraplegija, cerebralna paraliza i sl), pomagala se prvi put propisuju na način propisan ovim pravilnikom, a svaki naredni put propisivanje se vrši bez ocene lekarske komisije, ako je Pravilnikom ocena lekarske komisije propisana kao uslov za odobravanje pomagala.

Pravo na pomagalo iz stava 1. ovog člana utvrđuje filijala Republičkog fonda koja je utvrdila svojstvo osiguranog lica (u daljem tekstu: matična filijala) overavanjem obrasca, osim za pojedina pomagala za koja nije predviđena overa filijale.

Ako osigurano lice ima izabranog lekara van područja matične filijale, lekarska komisija iz stava 1. ovog člana, dužna je da o svojoj oceni odmah obavesti matičnu filijalu.

Pravo na pomagalo utvrđeno ovim pravilnikom, za koje nije propisan postupak davanja ocene lekarske komisije o opravdanosti propisivanja pomagala u smislu stava 1. ovog člana, osiguranom licu utvrđuje matična filijala overavanjem obrasca.

Član 7.

Osiguranom licu se, za određene vrste pomagala utvrđena ovim pravilnikom, overa obrasca vrši uz utvrđivanje obaveze vraćanja pomagala matičnoj filijali.

U slučaju iz stava 1. ovog člana, overa obrasca vrši se uz revers - pismenu izjavu osiguranog lica ili lica koje je donelo obrazac na overu, da će pomagalo koje po overenom obrascu bude preuzeto, biti vraćeno matičnoj filijali u roku od 30 dana po prestanku potrebe za korišćenjem pomagala ili po isteku utvrđenog roka trajanja za pomagalo.

Izuzetno od stava 2. ovog člana koncentrator kiseonika, ventilator za neinvazivnu ventilaciju i spoljna portabilna insulinska pumpa vraća se zdravstvenoj ustanovi koja je izdala pomagalo osiguranom licu.

Ako je uzrok prestanka potrebe za korišćenjem pomagala smrt osiguranog lica, zakonski zastupnik ili naslednik osiguranog lica, dužan je da vradi pomagalo matičnoj filijali, osim pomagala za nadoknadu dela tela (proteze za gornje i donje ekstremitete) koja se ne vraćaju.

Pomagala za koja je utvrđena obaveza vraćanja posebno su obeležena u Listi pomagala.

2. Rok važnosti obrasca za propisivanje pomagala

Član 8.

Osigurano lice je dužno da u roku od 90 dana od dana propisivanja, isporučiocu preda obrazac koji za pojedina pomagala utvrđena ovim pravilnikom, mora biti prethodno overen u matičnoj filijali.

Ako osigurano lice u roku iz stava 1. ovog člana isporučiocu ne preda obrazac ili obrazac ne može da iskoristi iz bilo kog drugog razloga (gubitak obrasca, neupotrebljivost obrasca zbog oštećenja ili nečitljivosti podataka i slično), obavezno je da obnovi postupak propisivanja pomagala i Republičkom fondu dostavi neiskorišćen overen obrazac, a u slučaju gubitka obrasca pismenu izjavu da obrazac nije iskoristilo.

V. ROK TRAJANJA POMAGALA

Član 9.

Osiguranom licu se pomagalo daje na korišćenje prema utvrđenim rokovima trajanja, definisanim Listom pomagala, za svaku vrstu pomagala.

Rokovi trajanja pomagala utvrđuju se prema starosnoj dobi osiguranog lica i drugim kriterijumima datim u Listi pomagala, zavisno od vrste pomagala i iskazuju se u mesecima ili godinama, a kod pomagala koja se održavaju - u najmanjoj dužini trajanja.

Rokovi trajanja pomagala određeni ovim pravilnikom, računaju se od dana isporuke pomagala, koja po primljenom overenom obrascu mora biti izvršena u roku od 15 dana.

Propisivanje dela pomagala koji ima kraći rok trajanja od celog pomagala vrši se po skraćenom postupku.

Propisivanje pomagala po skraćenom postupku iz stava 4. ovog člana, vrši lekar specijalista odgovarajuće specijalnosti u skladu sa Listom pomagala bez mišljenja lekara specijaliste, a overu obrasca vrši matična filijala bez ocene lekarske komisije uz uslov da je prethodno izvršena provera funkcionalnosti u skladu sa Pravilnikom.

Izuzetno od stava 5. ovog člana kod proteza za donje ekstremitete propisivanje dela pomagala koji ima kraći rok trajanja od celog pomagala vrši se u skladu sa članom 6. stav 1. ovog pravilnika.

VI. ISPORUKA POMAGALA

Član 10.

Osigurano lice u skladu sa ovim pravilnikom ostvaruje pravo na pomagala, delove pomagala, potrošni materijal za pojedina pomagala i održavanje pomagala kod pravnih i fizičkih lica - proizvođača pomagala, odnosno drugih pravnih i fizičkih lica koja imaju dozvolu za obavljanje prometa medicinskih sredstava; u apotekama sa kojima Republički fond ima zaključen ugovor, a za stomatološke nadoknade u zdravstvenim ustanovama iz Plana mreže zdravstvenih ustanova (u daljem tekstu: isporučiocci pomagala).

Isporučilac pomagala odgovoran je za kvalitet, bezbednost i efikasnost pomagala.

Isporučilac pomagala iz stava 1. ovog člana potrebno je da ima:

- rešenje Agencije za privredne registre o registraciji isporučioca kao privrednog subjekta,
- rešenje Ministarstva zdravlja da može da se bave proizvodnjom, odnosno prometom medicinskih sredstava i

- rešenje Agencije za lekove i medicinska sredstva za upis pomagala u Registar medicinskih sredstava, osim apoteka i zdravstvenih ustanova koje delatnost obavljaju na osnovu zakona i imaju ugovor sa Republičkim fondom o pružanju zdravstvene zaštite iz obaveznog zdravstvenog osiguranja.

Republički fond, za potrebe obezbeđivanja osiguranom licu pomagala, delova pomagala i potrošnog materijala za pojedina pomagala zaključuje ugovore o isporuci pomagala sa isporučiocima iz stava 1. ovog člana, po cenama koje ne mogu biti veće od cena propisanih u skladu sa članom 3. stav 3. ovog pravilnika.

Ugovori iz stava 4. ovog člana zaključuju se po zahtevu isporučioca pomagala podnetog na osnovu javnog poziva.

Ugovori iz stava 4. ovog člana zaključuju se na period od tri godine.

Član 10a

Pomagala koja osiguranim licima Republički fond obezbeđuje na osnovu člana 10. ovog pravilnika, moraju da budu:

- proizvedena, održavana i upotrebljavana prema propisanim uslovima i za namenu za koju su proizvedena tako da ne ugrožavaju zdravlje korisnika pomagala i drugih osoba,
- proizvedena prema odgovarajućem kvalitetu u skladu sa propisima donetim na osnovu Zakona o lekovima i medicinskim sredstvima,
- da imaju dozvolu za stavljanje u promet, izdatu od strane nadležnog organa, odnosno agencije, u skladu sa zakonom.

Obaveza isporučioca

Član 11.

Isporučilac je obavezan da osiguranom licu isporuči funkcionalno pomagalo izrađeno u svemu prema odgovarajućem obrascu.

Isporučilac uručuje pomagalo osiguranom licu odmah, a najkasnije u roku od 15 dana od dana primljenog odgovarajućeg obrasca.

Član 11a

Ako je na obrascu OPP ili lekarskom receptu propisana količina serijski proizvedenog pomagala neusklađena sa količinom pomagala u originalnom pakovanju, zbog čega nije moguće isporučiti propisanu količinu pomagala, isporučilac je obavezan isporučiti najbližu veću količinu pomagala, s obzirom na količinu originalnog pakovanja serijski proizvedenog pomagala.

Član 12.

Kvalitet i funkcionalnost isporučenog pomagala u skladu sa odgovarajućim obrascem, garantuje isporučilac, odnosno izvođač stomatoloških nadoknada (stomatolog).

Isporučilac je dužan da, uz pomagalo izda uputstvo za upotrebu i održavanje kao i garantni list koji sadrži: garantni rok proizvođača za celo pomagalo i pojedine delove, pravo na reklamaciju, pravo i uslove održavanja (servisiranje, popravka, remont i zamena celog ili dela pomagala u zavisnosti od vrste pomagala), kao i spisak ovlašćenih servisa za održavanje najmanje za rok trajanja pomagala utvrđen ovim pravilnikom.

Garantni rok isporučioca za pomagalo ili deo pomagala ne može biti kraći od garantnog roka proizvođača pomagala ili dela pomagala.

Isporučilac je dužan da o svom trošku održava celo ili deo pomagala do kraja garantnog roka, kao i da uz svaki zamenjen deo izda garantni list.

Garantni rok teče od dana isporuke pomagala osiguranom licu.

Član 13.

- brisan -

VII. PROVERA FUNKCIONALNOSTI POMAGALA

Član 14.

Lekar specijalista koji je propisao pomagalo, za pomagala za koja je to predviđeno ovim pravilnikom, vrši proveru funkcionalnosti pomagala, u roku od 30 dana od dana uručenja pomagala osiguranom licu, potvrđivanjem da je isporučeno odgovarajuće pomagalo, i to:

- da je pomagalo koje služi za funkcionalnu i estetsku zamenu izgubljenih delova tela, odnosno za omogućavanje oslonca, koje sprečava nastanak deformiteta i koriguje postojeći deformitet, kao i koje olakšava vršenje osnovnih životnih funkcija;

- da je isporučeno pomagalo odgovarajućeg standarda u skladu sa ovim pravilnikom i da je ispravno;

- da je osigurano lice korisnik pomagala.

Proveru funkcionalnosti iz stava 1. ovog člana vrši lekar specijalista koji je pomagalo propisao, uz prisustvo osiguranog lica, odnosno drugog lica ukoliko je osigurano lice iz zdravstvenih razloga sprečeno da lično prisustvuje proveri funkcionalnosti pomagala. Proveru funkcionalnosti po pravilu vrši lekar specijalista koji je pomagalo propisao, a izuzetno, u slučaju sprečenosti, lekar specijalista iste specijalnosti u toj zdravstvenoj ustanovi (u daljem tekstu: lekar specijalista).

O izvršenoj proveri iz stava 1. ovog člana sačinjava se izveštaj o proveri funkcionalnosti na obrascu IPF u skladu sa odredbama ovog pravilnika.

Obrazac IPF popunjava se u tri primerka od čega jedan primerak zdravstvena ustanova u kojoj je zaposlen lekar specijalista koji je propisao pomagalo, u roku od tri dana od dana izvršene provere funkcionalnosti isporučenog pomagala, dostavlja matičnoj filijali osiguranog lica, a dva primerka se uručuju osiguranom licu od čega je jedan primerak za isporučioca.

Proveru funkcionalnosti stomatoloških nadoknada vrši doktor stomatologije (u daljem tekstu: izabrani stomatolog) ili lekar specijalista koji je propisao pomagalo, u skladu sa ovim pravilnikom. Podatak o izvršenoj proveri funkcionalnosti stomatološke nadoknade unosi se u stomatološki zdravstveni karton osiguranog lica i o proveri funkcionalnosti ne sačinjava se izveštaj iz stava 3. ovog člana.

Član 15.

U slučaju pismenog prigovora osiguranog lica na isporučeno pomagalo, koji je podnet matičnoj filijali u roku od 15 dana od dana potvrđene funkcionalnosti, direktor matične filijale dužan je da obrazuje komisiju od tri člana u sastavu od jednog lekara odgovarajuće specijalnosti, isporučioca spornog pomagala i lica zaposlenog u matičnoj filijali koga ovlasti direktor matične filijale.

Direktor matične filijale dužan je da osnuje komisiju iz stava 1. ovog člana i u slučaju pismenog prigovora osiguranog lica podnetog u roku od 15 dana, na isporučeno pomagalo za koje nije ovim pravilnikom propisana provera funkcionalnosti.

Komisija iz st. 1. i 2. ovog člana, u prisustvu osiguranog lica, donosi ocenu o funkcionalnosti pomagala, odnosno ocenu po prigovoru osiguranog lica.

Ako komisija iz stava 1. ovog člana utvrdi nedostatak u funkcionalnosti pomagala, odnosno utvrdi osnovanost prigovora, isporučilac je obavezan da otkloni nedostatke na teret onoga ko je odgovoran za nastali nedostatak.

VIII. ODRŽAVANjE, REMONT I ZANAVLjANjE POMAGALA

Član 16.

Osigurano lice ima pravo na održavanje određenih pomagala koje obuhvata servisiranje pomagala, popravku celog ili dela pomagala i zamenu dela pomagala, na teret Republičkog fonda u periodu od isteka garantnog roka do isteka roka trajanja pomagala, pod uslovom da je prethodno izvršena provera funkcionalnosti izdatog pomagala u skladu sa odredbama ovog pravilnika.

Osigurano lice ima pravo na servisiranje određenih pomagala koje obuhvata redovan godišnji servis.

Osigurano lice ima pravo na popravku celog ili dela pomagala u slučaju kvara do koga je došlo bez krivice u rukovanju osiguranog lica.

Osigurano lice u skladu sa ovim pravilnikom ima pravo na zamenu dela pomagala koji je usled upotrebe dotrajao.

Osigurano lice ima pravo na remont određenih pomagala po isteku roka trajanja pomagala, pod uslovom da je prethodno izvršena provera funkcionalnosti izdatog pomagala u skladu sa odredbama ovog pravilnika.

Remont pomagala podrazumeva zamenu dela pomagala u skladu sa Listom pomagala.

Servisiranje, popravka ili zamena dela ili celog pomagala i remont, vrše se po postupku koji je propisan za ostvarivanje prava na pomagalo.

Održavanje, odnosno servisiranje pomagala, popravku celog ili dela pomagala i zamenu dela pomagala i remont, upisuje serviser u servisnu knjižicu.

Servisnu knjižicu iz stava 8. ovog člana osiguranom licu izdaje serviser najkasnije kod prvog servisiranja, što se bliže reguliše ugovorom iz člana 10. stav 4. ovog pravilnika.

U servisnu knjižicu iz stava 8. ovog člana, upisuju se najmanje sledeći podaci:

1. naziv pomagala;
2. šifra pomagala propisana ovim pravilnikom;
3. proizvođač, odnosno isporučilac;
4. garantni rok pomagala;
5. datum izdavanja pomagala osiguranom licu;
6. vrsta usluge u okviru održavanja (servisiranja, popravke, zamene), odnosno remonta;
7. datum izvršene usluge održavanja, odnosno remonta;
8. potpis i pečat ovlašćenog servisera.

Osigurano lice snosi troškove popravke pomagala, odnosno dela pomagala, ako namerno ili zbog nepažnje, odnosno neodgovarajućeg korišćenja ili nestručne upotrebe uništi, odnosno pokvari pomagalo ili deo pomagala.

Republički fond ugovorom iz člana 10. stav 4. ovog pravilnika reguliše održavanje određenih pomagala i remont pomagala.

Član 17.

Po isteku roka trajanja utvrđenog ovim pravilnikom, za pomagalo za koje je utvrđena obaveza vraćanja, osigurano lice ima pravo na izdavanje istovrsnog pomagala, ako ovlašćeni serviser oceni da je ranije izdato pomagalo neupotrebljivo i da se popravkom ne može ospособiti za dalju upotrebu o čemu izdaje pisani potvrdu.

Osigurano lice nema pravo na novo pomagalo za koje je utvrđena obaveza vraćanja kada je istekao rok trajanja pomagala, za period za koji je prema mišljenju ovlašćenog servisera to pomagalo još uvek upotrebljivo, odgovara osiguranom licu i odgovarajućeg je kvaliteta.

Član 18.

Pod zanavljanjem pomagala u smislu ovog pravilnika podrazumeva se pravo na zamenu pomagala drugim pomagalom iste vrste pre isteka roka trajanja utvrđenog ovim pravilnikom, koje stiče osigurano lice kod koga nastupe takve anatomske ili funkcionalne promene, zbog kojih je dalja upotreba izdatog pomagala nemoguća.

Procenu anatomskih ili funkcionalnih promena vrše tri lekara odgovarajuće specijalnosti.

Ocenu opravdanosti propisivanja novog pomagala vrši lekarska komisija.

Član 19.

Overa obrasca za zamenu i dobijanje drugog pomagala iste vrste, vrši se u matičnoj filijali.

Osigurano lice je obavezno da matičnoj filijali vratи pomagalo čija se zamena vrši. Vraćanje pomagala vrši se u roku od 7 dana od dana isporuke novog pomagala.

IX. KORIŠĆENA POMAGALA

Član 20.

Osiguranom licu se izdaje novo ili korišćeno pomagalo.

Osiguranom licu se izdaje novo pomagalo, ako Republički fond ne raspolaže korišćenim, ispravnim pomagalom.

Pod korišćenim pomagalom iz stava 1. ovog člana, smatra se servisirano pomagalo koje je vraćeno matičnoj filijali u skladu sa ovim pravilnikom, a za koje je utvrđeno da je ispravno.

Za svako pomagalo koje je vraćeno matičnoj filijali, a nije rađeno po meri osiguranog lica, ovlašćeni serviser utvrđuje ispravnost, odnosno dotrajalost pomagala. Utvrđenu ispravnost vraćenog pomagala ovlašćeni serviser potvrđuje overom servisne knjižice, uz prisustvo ovlašćenog radnika matične filijale zaduženog za prijem vraćenog pomagala.

Pomagalo je dotrajalo kada vrednost popravke iznosi više od 51% cene novog pomagala iste vrste, što serviser utvrđuje u izveštaju u prisustvu ovlašćenog radnika matične filijale zaduženog za prijem vraćenog pomagala.

Procenu dotrajalosti vraćenog pomagala vrši serviser na poziv ovlašćenog radnika matične filijale, odmah po prijemu vraćenog pomagala, a servisiranje pomagala za koje je utvrđeno da nije dotrajalo, serviser vrši posle donošenja ocene lekarske komisije o opravdanosti propisivanja pomagala, na poziv matične filijale. Od momenta vraćanja pomagala do izdavanja osiguranom licu servisiranog korišćenog pomagala, osim u periodu servisiranja, vraćeno pomagalo se nalazi u prostorijama matične filijale, osim koncentratora kiseonika, ventilatora za neinvazivnu ventilaciju i spoljne portabilne insulinske pumpe koji se nalazi u zdravstvenoj ustanovi.

Procena dotrajalosti i servisiranje vraćenog pomagala uređuje se ugovorom sa isporučiocem iz člana 10. stav 4. ovog pravilnika.

Podaci o servisiranju korišćenog pomagala koje nije dotrajalo, upisuju se u servisnu knjižicu iz člana 16. stav 8. ovog pravilnika.

Korišćeno pomagalo za koje je utvrđeno da je ispravno, osiguranom licu izdaje matična filijala, osim koncentratora kiseonika, ventilatora za neinvazivnu ventilaciju i spoljne portabilne insulinske pumpe koji izdaje zdravstvena ustanova, pri čemu u garantni list upisuje datum isporuke.

Kod korišćenih pomagala, garantni rok utvrđuje isporučilac i taj rok iznosi najmanje polovinu garantnog roka za nova pomagala.

Rok trajanja korišćenog pomagala je polovina roka trajanja istovrsnog novog pomagala utvrđenog ovim pravilnikom.

Član 21.

Matična filijala određuje lice za prijem vraćenih pomagala, obezbeđuje prostor za prijem vraćenih pomagala i poziva ovlašćenog servisera radi utvrđivanja ispravnosti, odnosno dotrajalosti vraćenog pomagala.

O vraćenim pomagalima, utvrđenoj ispravnosti, odnosno dotrajalosti pomagala, matična filijala vodi posebnu evidenciju.

Direktor matične filijale, za pomagalo za koje je utvrđeno da je dotrajalo u smislu člana 20. stav 5. ovog pravilnika, donosi odluku da se takvo pomagalo ustipi bez naknade zdravstvenoj ustanovi ili ustanovi socijalne zaštite sa kojom Republički fond ima zaključen ugovor, ili reciklira. Za recikliranje Republički fond zaključuje ugovor sa ovlašćenim subjektima za recikliranje.

Za pomagala koja su vraćena, a rađena su po meri osiguranog lica, ne utvrđuje se dotrajalost, već se recikliraju.

X. PARTICIPACIJA ZA IZDATA POMAGALA

Član 22.

Osigurano lice plaća participaciju za izdato pomagalo u skladu sa pravilnikom kojim se uređuje sadržaj i obim prava na zdravstvenu zaštitu iz obaveznog zdravstvenog osiguranja i participacija, osim za izdato korišćeno pomagalo.

XI. POMAGALA UTVRĐENA OVIM PRAVILNIKOM KOJA OSIGURANIM LICIMA OBEZBEĐUJE REPUBLIČKI FOND

1. Protetička sredstva (proteze)

1.1. Proteze za gornje i donje ekstremitete

Član 23.

Osigurano lice kome nedostaje deo ili cela ruka ili nogu, ima pravo na protezu (levu ili desnu) za nedostajući ekstremitet (gornji ili donji), odnosno njegov deo.

Osigurano lice ima pravo na popravku i remont proteze i zamenu delova proteze, pod uslovima utvrđenim ovim pravilnikom.

Član 24.

Proteze za gornje ekstremitete jesu:

1. estetska proteza šake;
2. podlakatna (transradijalna) estetska proteza;
3. podlakatne (transradijalne) mehaničke proteze sa ugrađenom šakom;
4. nadlakatna (transhumeralna) estetska proteza;
5. nadlakatne (transhumeralne) mehaničke proteze;
6. estetska proteza posle dezartikulacije ramena.

Član 25.

Proteze za donje ekstremitete jesu:

1. proteza za stopalo;
2. potkolene (transtibijalne) proteze;
3. proteza posle dezartikulacije kolena;
4. natkolena (transfemoralna) proteza;
5. proteza posle dezartikulacije kuka.

Član 26.

Mere za izradu prve proteze osiguranom licu uzima protetičar - ortotičar najranije 5 do 8 nedelja po stabilizaciji mera obima amputacionog patrljka u toku ambulantne ili bolničke rehabilitacije..

Pri izradi prve proteze za donje ekstremitete, osiguranom licu se stavlja privremeno ležište sa definitivnim skeletom.

Osiguranom licu se, po strukturnoj stabilizaciji obima mera patrljka, a najranije po isteku šest meseci, izrađuje trajno ležište proteze na skeletu iz stava 2. ovog člana.

Član 27.

Osigurano lice ima pravo na zamenu ležišta proteze zbog nastalih anatomske promene na patrljku, ako se postojeće ležište ne može sposobiti za upotrebu dodatnom korekcijom ležišta ili nošenjem većeg broja navlaka.

Član 28.

Rok trajanja privremenog ležišta proteze je od šest do 12 meseci, a trajnog ležišta najmanje od 12 do 18 meseci.

Član 29.

Delovi proteze izrađuju se zavisno od vrste proteze od različitih materijala u skladu sa Šifarnikom pomagala.

1.2. Spoljna proteza za dojku

Član 30.

Osigurano lice ženskog pola kome je izvršena potpuna amputacija dojke ima pravo na spoljnu protezu za dojku i grudnjak za spoljnu protezu za dojku.

1.3. Epiteze (estetske proteze)

Član 31.

- brisan -

2. Ortotička sredstva (ortoze)

2.1. Ortoze za ekstremitete i kičmu

Član 32.

Osiguranom licu obezbeđuju se ortoze radi sprečavanja ili korekcije deformacija, kontrole pokreta i postizanja stabilizacije ili rasterećivanja gornjih i donjih ekstremiteta i kičme.

Osigurano lice ima pravo na popravku i zamenu delova ortoza, pod uslovima propisanim ovim pravilnikom.

Član 33.

Ortoze za ekstremitete i kičmu jesu:

1. ortoze za gornje ekstremitete;
2. ortoze za donje ekstremitete;
3. ortoze za kičmu - spinalne ortoze.

Član 34.

Uz pojedine ortoze za donje ekstremitete, osigurano lice ima pravo na ortopedsku cipelu na kojoj se nalazi priključak sa odgovarajućom vrstom skočnog zgoba, sa ili bez ograničenja, uz koju dobija i cipelu za zdravu nogu izrađenu po meri.

2.2. Ortoze za lečenje iščašenih kukova

Član 35.

Osigurano lice do navršenih sedam godina života ima pravo na ortozu (aparat) za lečenje iščašenih kukova po Pavliku i Atlanta aparat.

3. Posebne vrste pomagala i sanitарne sprave

3.1. Ortopedske cipele sa ulošcima

Član 36.

Pravo na ortopedске cipele sa ulošcima ima osigurano lice koje može da se kreće, ali zbog bolesti ili deformiteta stopala, u slučaju bolesti ili stanja utvrđenih iz Liste pomagala, i prema medicinskim indikacijama iz Liste pomagala, za kretanje ne može da koristi konfekcijsku obuću.

Osigurano lice ima pravo na individualno izrađenu ortopedsku cipelu po meri ili gipsanom otisku.

Osigurano lice uz ortopedsku cipelu ima pravo i na cipelu za zdravu nogu.

Član 37.

Posebni dodaci i umeci koji se ugrađuju u ortopedsku cipelu iz člana 36. ovog pravilnika, čine njen sastavni deo.

Član 38.

Ortopedska cipela se izrađuje od kože ili skaja, prilagođena je vrsti deformiteta, obliku stopala kada je opterećeno i skraćenju donjeg ekstremiteta koje se nadoknađuje.

Ulošci za ortopedске cipele izrađuju se od kože, osim u slučaju angiopatije kada se izrađuju od silikona.

Osiguranom licu koje ima pravo na protezu, odnosno ortozu za donje ekstremitete odobravaju se ortopedске cipele kao sastavni deo pomagala.

3.2. Invalidska kolica

Član 39.

Osigurano lice starije od tri godine života koje ne može da hoda zbog oštećenja lokomotornog sistema, ima pravo na invalidska kolica (sa ili bez dodataka).

Član 40.

Invalidska kolica jesu:

1. invalidska kolica na ručni pogon;
2. dečija invalidska kolica;
3. elektromotorna invalidska kolica.

Vrste invalidskih kolica propisuju se zavisno od stepena onesposobljenosti i funkcionalnog statusa osiguranog lica (antropometrijske mere, vrsta i težina oštećenja).

Osigurano lice ima pravo na održavanje i remont invalidskih kolica pod uslovima propisanim ovim pravilnikom.

Servisiranje se vrši jednom godišnje, a prvi put obavezno u garantnom roku.

Član 41.

Osigurano lice ima pravo samo na jedna invalidska kolica. Osigurano lice, uz invalidska kolica ima pravo na tekstilni jastuk za sedište.

Osigurano lice sa paraplegijom, tetraplegijom, cerebralnom paralizom odnosno teškim oblikom mišićne distrofije ima pravo na antidekubitus jastuk za invalidska kolica (pneumatski).

Član 42.

Osigurano lice koje veći deo vremena provodi u krevetu zbog zdravstvenog stanja, ima pravo na toaletna kolica, bez obzira da li ima pravo na invalidska kolica.

3.3.1. Pomoćna pomagala za olakšavanje kretanja

Član 43.

Osigurano lice sa oštećenjem lokomotornog sistema ima pravo na pomoćna pomagala za olakšavanje kretanja.

Član 44.

Pomoćna pomagala za olakšavanje kretanja jesu:

1. drvene podpazušne štake na podešavanje (jedna ili par);
2. metalni štap za hodanje, sa tri ili četiri tačke oslonca;
3. metalni ortopedski štap sa krivinom;
4. metalne podlakatne štake.

Član 45.

Izuzetno od člana 41. ovog pravilnika, osigurano lice koje zbog oštećenja lokomotornog sistema i pridruženih oboljenja ne može da se kreće uz pomoć štapa ili štaka, ima pravo na odgovarajući stalak za hodanje (hodalicu).

Član 46.

Slepo osigurano lice koje je delimično paralizovano ima pravo na metalni ortopedski štap sa krivinom.

3.3.2. Ostala pomoćna pomagala

Član 47.

Ostala pomoćna pomagala jesu:

1. bolnički krevet sa trapezom;
2. sobna dizalica;
3. antidekubitus dušek;
4. pojasevi.

3.4. Sanitarne sprave

Član 48.

Sanitarne sprave jesu:

1. endotrahealne kanile;
2. električni inhalator sa maskom;
3. koncentrator kiseonika;
4. Ventilator za neinvazivnu ventilaciju;
5. disk podloge za stome i kese uz disk podloge;
6. urin kateteri i urinarni kondom;
7. pelene;
8. pomagala za lečenje i kontrolu šećerne bolesti;
9. spoljna insulinska portabilna pumpa;
10. silikonski upijajući flaster.

Član 49.

Koncentrator kiseonika i ventilator za neinvazivnu ventilaciju, prema overenom obrascu, isporučilac dostavlja zdravstvenoj ustanovi u kojoj je pomagalo propisano.

Koncentrator kiseonika i ventilator za neinvazivnu ventilaciju se osiguranom licu izdaje u zdravstvenoj ustanovi iz stava 1. ovog člana, koja određuje lekare specijaliste da vrše kontrolu pravilnog korišćenja izdatog pomagala.

Zdravstvena ustanova iz stava 1. ovog člana vodi posebnu evidenciju o izdatim koncentratorima kiseonika i ventilator za neinvazivnu ventilaciju.

U Republičkom fondu obrazuje se centralni registar izdatih koncentratora kiseonika i ventilator za neinvazivnu ventilaciju na osnovu podataka zdravstvene ustanove iz stava 3. ovog člana.

Član 50.

Osigurano lice koje ima izvedenu privremenu ili stalnu ileostomu ili kolostomu, odnosno izvedenu ili urostomu, posle teških operacija gastrointestinalnog i urogenitalnog sistema ima pravo, po svakoj izvedenoj stomi, na odgovarajuće disk podloge za stomu i kese uz disk podlogu.

Osigurano lice ima pravo i na materijal za negu, odnosno održavanje stome, u slučaju iritacije kože oko stome, odnosno postojanja ožiljaka koji onemogućavaju nesmetanu aplikaciju disk podloge.

Član 51.

Osigurano lice sa izvedenom privremenom ili stalnom stomom kod koga postoji jako oslabljena muskulatura trbušnog zida, ima pravo i na trbušni elastični pojaz sa otvorom za stomu.

Član 51a

Osigurano lice kod koga je nemoguće pražnjenje bešike putem kontrolisane (voljne) drenaže, ima pravo na stalni "Foli urin kateter" (sa urin kesama sa ispustom) ili urinarni kondom (sa urin kesama sa ispustom).

Izuzetno od stava 1. ovog člana, osigurano lice sa neurogenom retencijom ili sa ortotopičnom bešikom kod koga je nemoguća kontrola pražnjenja bešike, a obučeno je za samokateterizaciju, ima pravo na PVC urin kateter za jednokratnu upotrebu, osim u slučaju pojave urinarne infekcije, kada ima pravo na lumbrifikovani urin kateter za jednokratnu upotrebu.

Osigurano lice ima pravo samo na jednu vrstu katetera iz ovog člana.

Član 52.

Osigurano lice starije od tri godine života kod koga postoji trajno nevoljno pražnjenje creva i/ili bešike, odnosno trajno nevoljno pražnjenje creva i bešike, umesto pomagala iz člana 51a ovog pravilnika, ima pravo na pelene i uloške za inkontinenciju.

Pomagalo iz stava 1. ovog člana, na predlog lekara specijaliste - neurologa i urologa, odnosno neurologa, urologa i fizijatra, propisuje izabrani lekar na obrascu lekarskog recepta.

Osigurano lice ima pravo na količinu pelena i u rokovima utvrđenim Listom pomagala.

Pravo na uloške za inkontinenciju u skladu sa indikacijama iz Liste pomagala ima osigurano lice starije od sedam godina života.

Ukoliko se ulošci za inkontinenciju koriste u kombinaciji sa pelenama, ukupna odobrena količina oba pomagala ne može biti veća od količine propisane za pelene.

Pomagala iz stava 4. ovog člana, na predlog lekara iz stava 2. ovog člana, propisuje izabrani lekar, a ocenu opravdanosti propisivanja pomagala daje lekarska komisija.

Član 52a

Osigurano lice obolelo od šećerne bolesti (D. Mellitus), koje se leči insulinom u obliku bočica, zavisno od broja dnevnih doza prema količinama utvrđenim na mesečnom nivou, ima pravo na komplet plastičnih špriceva i igala za insulin..

Osigurano lice obolelo od šećerne bolesti (D. Mellitus), koje se leči insulinom propisanim u obliku karpula, ima pravo na pen špric.

Osigurano lice obolelo od šećerne bolesti (D. Mellitus) uzrasta do 26 godina života i trudnica (bez obzira na godine života), koji koriste insulin propisan u obliku karpula za pen špric ili karpula sa dozerom, imaju pravo na određeni broj odgovarajućih igala za pen špric, prema broju propisanih dnevnih doza. Osigurana lica na intenziviranoj terapiji (4 ili više dnevnih doza) koja koriste insulin propisan u obliku karpula za pen špric ili karpula sa dozerom, imaju pravo na odgovarajuće igle za pen špric u količini od 30 komada mesečno. Ostala osigurana lica koja koriste insulin propisan u obliku karpula za pen špric ili karpula sa dozerom sa Liste lekova koji se propisuju i izdaju na teret sredstava obaveznog zdravstvenog osiguranja, imaju pravo na odgovarajuće igle za pen špric u količini 30 komada mesečno, nezavisno od broja propisanih dnevnih doza insulina.

Osigurano lice uzrasta do 26 godina života obolelo od D. Mellitus na intenziviranoj konvencionalnoj insulinskoj terapiji (više od dve dnevne doze), sa nestabilnom insulin zavisnom šećernom bolešću, ima pravo na urin test trake za okularno očitavanje šećera i acetona u urinu, ukoliko je osposobljeno za sprovođenje samokontrole i lečenja šećerne bolesti.

Osigurano lice obolelo od šećerne bolesti (D. Mellitus) koje se leči insulinom ili insulinskom pumpom, uzrasta do 26 godina života i trudnica (bez obzira na godine života) i nezavisno od broja dnevnih doza, kao i osigurano lice starije od 26 godina života koje je na intenziviranoj konvencionalnoj terapiji (četiri i više doza insulina dnevno) ili terapiji insulinskom pumpom, ima pravo na aparat za samokontrolu šećera u krvi.

Osigurano lice iz stava 5. ovog člana koje poseduje aparat za samokontrolu šećera u krvi ima pravo na određeni broj odgovarajućih test traka za odobren aparat (sa ili bez lanceta). Osigurano lice koje ima pravo na odgovarajući broj lanceta a poseduje automatsku lancetu (lancetar), umesto lanceta ima pravo na određeni broj umetaka za automatsku lancetu (lancetar).

Član 53.

Spoljnu insulinsku portabilnu pumpu propisuje lekar specijalista interne medicine - endokrinolog, odnosno specijalista pedijatrije - endokrinolog ili lekar subspecijalista endokrinologije zdravstvene ustanove tercijarnog nivoa.

Lekarska komisija donosi ocenu o opravdanosti propisivanja spoljne insulinske portabilne pumpe na osnovu prethodnog mišljenja stručne komisije za upotrebu i bezbednu primenu ovog vida insulinske terapije (u daljem tekstu: stručna komisija).

Stručnu komisiju iz stava 2. ovog člana čine lekari specijalisti interne medicine - endokrinolozi. Direktor Republičkog fonda rešenjem utvrđuje broj članova stručne komisije, imenuje ih i razrešava.

Lekar specijalista interne medicine - endokrinolog, odnosno specijalista pedijatrije - endokrinolog zdravstvene ustanove tercijarnog nivoa koji je propisao spoljnu insulinsku portabilnu pumpu osiguranom licu, ne može da bude član stručne komisija iz stava 2. ovog člana koja daje prethodno mišljenje za isto osigurano lice.

Stručna komisija dužna je da mišljenje sačini u pisanom obliku i da ga obrazloži.

Sedište stručne komisije je u Republičkom fondu za zdravstveno osiguranje.

Član 54.

Spoljnu insulinsku portabilnu pumpu, prema overenom obrascu, isporučilac dostavlja zdravstvenoj ustanovi tercijarnog nivoa u kojoj je pomagalo propisano.

Zdravstvena ustanova iz stava 1. ovog člana, određuje lekare specijaliste da vrše obuku i kontrolu pravilnog korišćenja spoljne portabilne insulinske pumpe.

Zdravstvena ustanova iz stava 1. ovog člana vodi posebnu evidenciju o izdatim spoljnim insulinskim portabilnim pumpama.

U Republičkom fondu obrazuje se centralni registar izdatih spoljnih insulinskim portabilnim pumpi na osnovu podataka zdravstvene ustanove iz stava 3. ovog člana.

Član 54a

Silikonski upijajući flaster i igle osiguranom licu oboleлом od urođene bulozne epidermolize propisuje izabrani lekar na lekarskom receptu prema količinama utvrđenim na mesečnom nivou, za period od tri meseca.

4. Očna pomagala

Član 55.

Očna pomagala jesu:

1. naočare (ram i stakla za korekciju);
2. teleskopske naočare (naočare sa specijalnim sistemom sočiva);
3. lupa (staklo za povećanje);

4. kontaktna sočiva;
5. očne proteze;
6. tiflotehnička pomagala i to:
  - Brajeva pisaća mašina;
  - reproduktor;
  - Brajev sat za slepe (ručni ili džepni);
  - naočari sa tamnim staklima;
  - beli štap za slepe;
  - ultrazvučni štap za slepe;
  - govorni softver za srpski jezik.

Član 56.

Nova mineralna ili plastična stakla u dioptrijama, odobravaju se osiguranom licu, pre isteka određenog roka trajanja, ako se razlika, u sfernoj ili u cilindričnoj korekciji, izmeni za 1,0 D.

Član 57.

Osigurano lice ima pravo na terapeutska kontaktna sočiva.

Osigurano lice do 16 godina života ima pravo na meka kontaktna sočiva.

Osigurano lice starije od 3 godine života ima pravo na gaspermeabilna kontaktna sočiva, ukoliko nije ostvarilo pravo na meka kontaktna sočiva.

Osigurano lice starije od 16 godina života ima pravo na tvrda kontaktna sočiva, ukoliko nije ostvarilo pravo na gaspermeabilna kontaktna sočiva.

Član 58.

Osigurano lice starije od 18 godina života ima pravo na servisiranje očne proteze - poliranjem, jednom godišnje.

5. Slušna pomagala

Član 59.

Osigurano lice koje ima obostrani trajni gubitak sluha preko 40 decibela (u daljem tekstu: DB), odnosno 65 DB u najmanje dve ispitivane frekvencije govornog područja (1000 - 4000 herca (u daljem tekstu: Hz), ima pravo na odgovarajući slušni aparat (amplifikator), ako se njime postiže zadovoljavajući nivo gorovne komunikacije i slušne rehabilitacije.

Član 60.

Osigurano lice ima pravo na slušni aparat odgovarajućih elektroakustičnih svojstava, prema vrsti i stepenu oštećenja sluha, koje svojim mišljenjem utvrdi lekar specijalista ORL - subspecijalista audiolog ili lekar specijalista ORL odgovarajuće zdravstvene ustanove, na osnovu izvršenih vokalnih i tonalnih audioloskih ispitivanja.

Kod zaušnog slušnog aparata (iza uha) - bazni digitalni za lica starija od 18 godina života (sa najmanje dva kanala nezavisnog pojačanja) u roku od najmanje 15 dana vrše se tri testiranja sa

usklađivanjem aparata i to korišćenjem odgovarajućeg tipa slušnog aparata koja se obavljuju kod izabranog dobavljača od strane osiguranog lica.

Osigurano lice uzrasta do 18 godina života sa obostranim trajnim gubitkom sluha, koji je na jednom uhu veći od 40 DB, koji obuhvata najmanje dve ispitivane frekvencije govornog područja od 1000-4000 Hz, ima pravo na dva slušna aparata ako se na taj način omogućava uspešna rehabilitacija sluha i razvoj govora.

Član 61.

Pre donošenja ocene o opravdanosti propisivanja slušnog aparata, Republički fond, odnosno lekarska komisija može da zahteva stručno mišljenje o opravdanosti propisivanja slušnog aparata od komisije za vokalno i tonalno audiološko ispitivanje (u daljem tekstu: komisija).

Zahtev iz stava 1. ovog člana podnosi se na "Obrascu ZM" koji je propisan uz ovaj pravilnik i čini njegov sastavni deo.

Komisiju iz stava 1. ovog člana čine tri člana od kojih su najmanje dva člana lekari specijalisti ORL odgovarajuće zdravstvene ustanove. Direktor Republičkog fonda rešenjem imenuje i razrešava članove komisije.

Lekar specijalista ORL koji je dao mišljenje za propisivanje slušnog aparata, odnosno koji je propisao slušni aparat osiguranom licu ne može da bude član komisije koja daje stručno mišljenje za isto osigurano lice.

Komisija je dužna da svoje pisano, obrazloženo stručno mišljenje odmah dostavi Republičkom fondu, odnosno lekarskoj komisiji koja je zahtevala stručno mišljenje.

Direktor Republičkog fonda rešenjem iz stava 3. ovog člana, na predlog direktora filijale utvrđuje mesto zasedanja, vreme rada i broj sednica komisije u filijali u kojoj je obrazovana.

Član 62.

Osigurano lice kod koga anatomske uslovi onemogućavaju korišćenje standardnog umetka za ušni kanal, za oštećenje sluha preko 70 DB, ima pravo na izradu individualnog umetka za ušni kanal - individualne olive.

Član 63.

Osigurano lice sa ugrađenim kohlearnim implantom, nakon šest nedelja od izvršene operacije, a po isteku dve nedelje od uključenja zaušnog procesora, ima pravo na specijalne baterije za zaušni procesor.

Član 63a

Osigurano lice sa ugrađenim kohlearnim implantom ima pravo na zamenu zaušnog procesora.

Zamenu zaušnog procesora propisuje lekar specijalista ORL zdravstvene ustanove sekundarnog ili tercijarnog nivoa zdravstvene zaštite.

Lekarska komisija donosi ocenu o opravdanosti propisivanja zaušnog procesora na osnovu mišljenja stručne komisije za kohlearne implante.

Stručnu komisiju iz stava 3. ovog člana čine lekari specijalisti koji se bave otorinolaringologijom. Direktor Republičkog fonda rešenjem utvrđuje broj članova stručne komisije, imenuje ih i razrešava.

Lekar specijalista koji je propisao zamenu zaušnog procesora osiguranom licu, ne može da bude član stručne komisije iz stava 3. ovog člana.

Stručna komisija dužna je da mišljenje sačini u pisanom obliku i da ga obrazloži.

6. Pomagala za omogućivanje glasa i govora

Član 64.

Osigurano lice kod koga postoji trajni gubitak sposobnosti glasa i moći govora zbog laringektomije, pod uslovom da učenjem ezofagealnog govora ne postoji mogućnost da se ospособи за sporazumevanje i da je testiranjem utvrđeno da se korišćenjem aparata za omogućavanje govora - elektrolaringsa, može ospособити за sporazumevanje sa okolinom, ima pravo na aparat - elektrolarings sa dve baterije i punjačem za baterije.

7. Stomatološke nadoknade

Član 65.

Stomatološke nadoknade su:

1. mobilne (pokretne) zubne nadoknade za lica starija od 65 godina života;
2. pokretni ortodontski aparati za osigurana lica do 18 godina života;
3. nadoknade kod urođenih ili stečenih anomalija orofacijalnog sistema.

Član 66.

Po isteku rokova trajanja propisanih ovim pravilnikom, osigurano lice ima pravo na novu stomatološku nadoknadu, samo u slučaju da je lekar stomatolog sa odgovarajućom specijalizacijom utvrdio da je dotadašnja stomatološka nadoknada postala neupotrebljiva.

Garantni rok za stomatološke nadoknade iznosi polovinu utvrđenog roka trajanja. Teret garancije kvaliteta materijala i izrade stomatološke nadoknade u garantnom roku, snosi zdravstvena ustanova koja je izradila stomatološku nadoknadu.

U periodu od isteka garantnog roka za izradu do isteka roka trajanja stomatološke nadoknade, troškove popravke (lepljenja i reparature) snosi Republički fond.

Član 67.

Standardni materijal za izradu stomatoloških nadoknada je akrilat, osim za određene vrste nadoknada kod urođenih ili stečenih anomalija orofacijalnog sistema, gde se umesto akrilata koristi silikon.

XII. OBRASCI ZA OSTVARIVANJE PRAVA NA POMAGALA

Član 68.

Obrasci za ostvarivanje prava na pomagala su:

1. Obrazac za propisivanje, održavanje i remont pomagala - "Obrazac OPP";
2. Lekarski recept - "Obrazac LR-1";
3. Obrazac reversa;

4. Ocena prvostepene lekarske komisije - Obrasci OLK-SP 1 i OLK-SP 2;
5. Ocena drugostepene lekarske komisije - Obrasci OLK-SP 3 i OLK-SP 4;
6. Izveštaj o proveri funkcionalnosti pomagala - Obrazac IPF;
7. Zahtev za stručno mišljenje o opravdanosti propisivanja slušnog aparata - Obrazac ZM.

Član 69.

Obrazac za propisivanje, održavanje i remont pomagala - "Obrazac OPP" iz člana 68. tačka 1. ovog pravilnika je list formata A4 (dimenzija 210 mm X 297 mm) sa serijskim brojem i posebnom zaštitom plave boje, štampan crnom bojom na hartiji bele boje.

Obrazac iz stava 1. ovog člana sadrži, na poledini, overu matične filijale, koja se popunjava za pomagala za koja je Listom pomagala propisana overa matične filijale.

Spisak pomagala po šiframa i nazivima utvrđenim prema Listi pomagala i Šifarniku pomagala, koja se propisuju na obrascu iz stava 1. ovog člana, odštampan je uz ovaj pravilnik i čini njegov sastavni deo.

Član 70.

Na lekarskom receptu iz člana 68. tačka 2. ovog pravilnika, izabrani lekar propisuje osiguranom licu određena pomagala u skladu sa Listom pomagala koja se izdaju u apoteci.

Pomagala koja izabrani lekar propisuje na lekarskom receptu utvrđena su na mesečnom nivou a izdaju se u količini određenoj u Listi pomagala.

Spisak pomagala po šiframa i nazivima utvrđenim prema Listi pomagala i Šifarniku pomagala, koja se propisuju na lekarskom receptu iz stava 1. ovog člana, odštampan je uz ovaj pravilnik i čini njegov sastavni deo.

Član 71.

Obrazac reversa, propisan ovim pravilnikom, odštampan je uz ovaj pravilnik i čini njegov sastavni deo.

Revers se popunjava u tri primerka kada je pomagalo novo. Jedan primerak obrasca reversa zadržava matična filijala pri overi obrasca za propisivanje pomagala, a dva primerka obrasca reversa vraćaju se osiguranom licu, koje ih predaje isporučiocu pomagala. Isporučilac pomagala oba primerka obrasca reversa overava, jedan primerak obrasca reversa vraća osiguranom licu, a drugi primerak obrasca reversa dostavlja filijali uz račun za isporučeno pomagalo. Za korišćeno pomagalo revers se popunjava u dva primerka i to jedan za osigurano lice, a drugi ostaje filijali.

Obrazac iz stava 1. ovog člana je list formata A4 (dimenzije 210 x 297 mm) sa serijskim brojem i posebnom zaštitom zelene boje, štampan crnom bojom na hartiji bele boje.

Član 72.

Za pomagala za koja je Listom pomagala propisana ocena lekarske komisije, prvostepena lekarska komisija na obrascima ocene prvostepene lekarske komisije OLK-SP1 i OLK-SP2 (u daljem tekstu: OLK-SP1 i OLK-SP2) daje ocenu o opravdanosti propisivanja pomagala, ocenu o opravdanosti servisiranja pomagala, ocenu o popravci dela pomagala i zameni dela pomagala.

Na obrascima ocene drugostepene lekarske komisije OLK-SP3 i OLK-SP4 (u daljem tekstu: OLK-SP3 i OLK-SP4), daje se ocena drugostepene lekarske komisije u postupku ostvarivanja prava na pomagala po prigovoru osiguranog lica.

Obrasci OLK-SP1 do OLK-SP4 odštampani su uz ovaj pravilnik i čine njegov sastavni deo.
Obrasci iz st. 1. i 2. ovog člana popunjavaju se i štampaju preuzimanjem elektronskim putem
iz Matične evidencije o ostvarivanju prava osiguranih lica (MEOP-a), koju vodi Republički fond.

Član 73.

Obrazac Izveštaja o proveri funkcionalnosti pomagala - IPF iz člana 68. tačka 6. ovog pravilnika je list formata A4 (dimenzija 210mm h 297mm) štampan crnom bojom na hartiji bele boje.

Član 73a

Zahtev za stručno mišljenje o opravdanosti propisivanja slušnog aparata - "Obrazac ZM" iz člana 68. tačka 7. ovog pravilnika popunjava se i štampa preuzimanjem elektronskim putem iz Matične evidencije o ostvarivanju prava osiguranih lica (MEOP-a), koju vodi Republički fond.

Član 74.

Obrasce iz čl. 69, 70. i 71. štampa ponuđač koga izabere i ovlasti Republički fond, u skladu sa propisima kojima se uređuje oblast javnih nabavki.

Član 74a

Republički fond organizuje i sprovodi kontrolu izvršenja zaključenih ugovora sa isporučiocem pomagala.

XIII. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 75.

Osigurana lica koja su na dan početka primene ovog pravilnika započela postupak ostvarivanja prava na pomagalo po Pravilniku o medicinsko-tehničkim pomagalima koja se obezbeđuju iz sredstava obaveznog zdravstvenog osiguranja ("Službeni glasnik RS", br. 22/08 - prečišćen tekst, 42/08, 106/08, 110/08 - ispravka, 115/08, 120/08 - ispravka, 17/10, 22/10 i 80/10), okončće postupak ostvarivanja prava na pomagalo po odredbama tog pravilnika, osim ako su odredbe ovog pravilnika povoljnije za osigurano lice.

Član 75a

Osigurano lice Republičkog fonda koje je i korisnik boračko-invalidske zaštite, ostvaruje pravo na pomagala iz sredstava obaveznog zdravstvenog osiguranja u skladu sa ovim pravilnikom, pod uslovom da pravo na određeno pomagalo nije ostvarilo po propisima o boračko-invalidskoj zaštiti.

Član 76.

Izuzetno od člana 13. ovog pravilnika, matična filijala, prilikom izdavanja korišćenog pomagala osiguranom licu, lepi markicu na pomagalo ako pomagalo nije imalo markicu zbog primene ranije važećeg pravilnika po kome takva obaveza nije bila propisana.

Član 77.

Danom početka primene ovog pravilnika prestaje da važi Pravilnik o medicinsko-tehničkim pomagalima koja se obezbeđuju iz sredstava obaveznog zdravstvenog osiguranja ("Službeni glasnik RS", br. 22/08 - prečišćen tekst, 42/08, 106/08, 110/08 - ispravka, 115/08, 120/08 - ispravka, 17/10, 22/10 i 80/10).

Član 78.

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije", a primenjivaće se od 1. juna 2012. godine.